

Mi a retró?

A BBC neves TopGear médiumának RETRO kiadványa megkérdezi olvasóitól, hogy mi is az a retró, azaz „What is Retro?“, mielőtt az elmúlt korok öreg autójának világába kalauzolóan az olvasót. Számunkra is érdekes, hogy az automobilizmus és az autós hagyományörzés egyik őshazájában mit, minek neveznek. Kicsit kiegészítve a forrásanyagot, nézzük, miként határozzák meg a retró autókat a szigetországiak a maguk kissé zárt világában.

Retró – minden, ami retró, korábbi időkből származó dolgot foglal magába, vagy arra vonatkozik, múltbéli divat vagy szokás szerinti; múltba való visszatekintés.

Backdating: modern kocsit régi köntösben, főleg külső részeiben régi(es) szerelvényekkel felcícomázott.

Barn find: hosszú idő után egy eldugott fészkerben, istállóban, háborítatlan állapotban megtalált járgány. Sokan reménykednek egy Zagato-testű Astonban, egy takaros BMW 2002-ben vagy egy Volga M21-ben.

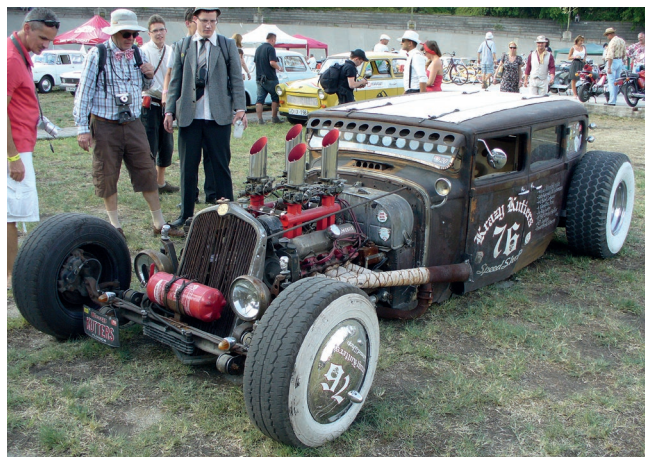
Classic: a Brit Királyi Adóhivatal adózási szempontból a legalább tizenöt éves és 15 ezer dollárt meghaladó gépjárműveket határozza meg klasszikusként, az 1974 előtt gyártott

Kit car

Barnfind

Hotrod

autók azonban „történelmi jármű” címen adómentességet élveznek. Általában jellegzetes illatot, esetleg szagot árasztanak, különösen, ha előző tulajdonosuknak kutyája volt, esetleg erős dohányos volt. És ezek a szagok nem tűnnek el egyhamar...

Nota bene: a Classic Car Club of America pontosan meghatározza, hogy egy autónak 30 és 49 év között kell lennie, hogy „klasszik” legyen; míg az 50 és 99 év közötti járművek a pre-antik kategóriába tartoznak, antik kocsiként pedig a százéves vagy idősebb autót szokás emlegetni. Ezek az amerikaiak már megint különködnek...

Continuation car: az eredeti modell sztenderdjei és tervei alapján, általában a típus eredeti elemei, alkatrészei felhasználásával készült, összehozott autó, mely eredeti alvázszámmal (VIN) már nem rendelkezik.

Hot rod: olyan kocsí, amelyben a gyári beállításokat szándékosan módosították, a sebesség és a kezelhetőség fokozása érdekében (magyarul feltuningolt). Többnyire a régi járműveket illetik ilyen névvel. A modern tuningolt változatai jellemzően egy szimpla „módosított” (modified) címkét kapnak. Az 1949 előtt gyártott kocsikat általában „street rod”-nak hívják. A közismert sztereotípiája alapján tetovált, szakállas fickók privilégiuma az ilyen autó.

Kit car: főegységekből összerakható (összelegőzhető) autó, melyet maga a gyártó is összeszerelhet, de elemeiben megvásárolva a vevő is összerakhat, az otthoni összeeszkábálását rendszerint hangos káromkodások és a felismerhetetlenségig összemocskolódott ujjbegyek kísérik.

Modern classic: egy kortól függetlenül „gyűjthetőként” aposztrofált jármű elnevezése, amelyet általában kis példányszáma, kivételes teljesítménye,

esetleg merész kivitelezése tesz vonzóvá. Jellemzően extravagáns színekben árulják tukmálós használtautó-kereskedők.

Post-vintage: a harmincas évek végétől fémjelezték ezek az autók, nem igazán régiek.

Pro street: alapvetően rendszámú autó, amely gyorsulásával tűnik ki, ez a „brutál” kategória. Tipikusan hatalmas fűvóval feltöltött V8-assal szerelt,

keskeny hátsó fertályú; a kanyarokat annyira nem kedveli, a benzint annál inkább.

Pro touring: régebbi modell (általában USA izomautó), amelynek tervezésekor leginkább a teljesítményt tartották szem előtt, különös figyelmet fordítva a felfüggesztésre és a fékre, megtartva emellett régies megjelenését. Teljesítményorientáltabb, mint egy sima Restomod.

Modern classic

Restomod

Veterán

Pro street

Vintage

Replica: kinézete nagyjából egyezik az eredetivel, de eredeti alkatrészeket aligha találunk benne. Lehet hű másolat, de lehet simlis utánzat. „Tribute”, „copy”, „clone” és „homage” neveken is fut, de kevésbé dicsérő céllal pedig „paródia”, „sértés”, „kontármunka” megnevezéssel is illetik.

Restomod: általában egy öregebb autó, melyet technikájában – üzembiztonságuk miatt – megfiatalítottak. Mert, akik szeretnek ilyen autóval viltantani, azok kedvenc időtöltése közé nem tartozik, hogy például az Mo-s leállósávjában a karburátordúznit

kifűjják. A Bosch például csinál olyan feszültségszabályozót, mely a régi, ún. „oszlopos” technikát váltja ki modern félvezetővel, de a régi házformát megtartja. És lehet mai fényezése, felnije, egyéb külsín és belbecs eleme.

Restoration: egy autó teljes mértékben eredeti alkatrészekkel, eredeti állapotába történő helyreállítása. Ez az igazi restaurálás, annak minden írott és íratlan szabálya szerint.

Veteran: az első világháborút megelőzően gyártott kocsik elnevezése. Olyasmi, amit előszeretettel emle-

getnek úgy, mint „hintó ló nélkül”. Benzin, gőz vagy elektromosság is hajthatja.

Vintage: a húszas évek (1919–1930) járművei, kurbilis indítással, emeltyűkkel, karokkal kombinálva. Fényszóróként hintólámpák szolgáltak.

Mint látjuk, azaz nem látjuk, a szigetországiak nem ismerik az Oldtimer és a Youngtimer szavakat ezen a szakterületen. Ha egy idős úr valahol keresztbe parkol, mondhatja a fiatal: „Helló Oldtimer, mikor tanuló már meg a szabályos párhuzamos parkolást?” ■